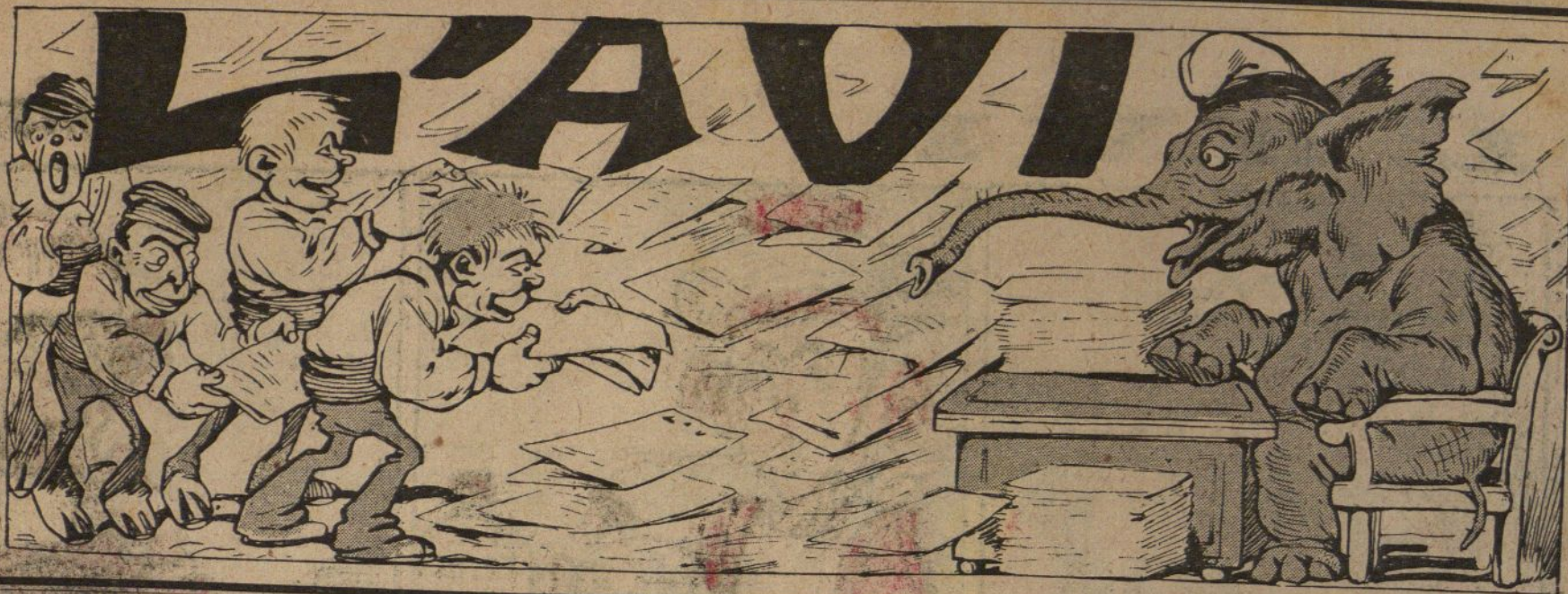

10 Cts.

Setmanari Satíric.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
S. RAMÓN, 8—Litografía

Repartirà trompadas cada setmana.

Cts. 10

LA NOSTRA LÁMINA

Ens trobem en el cas d'haver de donar una explicació a nostres llegidors y pera que, a la vista de la ignoscenta auca que publicuem, no s' pensin qu' hem convertit L' AVI en una especie de Patufet ó Palmeta.

Teniam preparada pera aquest número una caricatura referent al lance dels Srs. Soriano y Linares; el nostre dibuixant, tenint en compte las duras condicions ab que s' havia concertat, va calcular que 'ls resultats foren terribles y va dibuixar un quadro esferihidor. Calculin: En Soriano a terra, mort, ab una ferida al coll, un altre al cap y un altre al ventre; el general Linares ab una gren ferida, molt mes greu que la que rebé a Santiago de Cuba, també estés a terra; un devasall de sang per tot arreu, els padrins ab els cabells de punta y en el horitzó els aucells fugint esparverats. Un quadro en una paraula que l' amo dels Sucesos l' hauria pagat a pes d' or. Mes el telegraph ab el seu terrible laconisme, com diria qualsevol gacetiller de dotze duros al mes, ens feu sapiguer que 'l famosissim lance havia quedat reduhit a una especie de festa morisca. Els Srs. Soriano y Linares s' habian entretingut en correr la pólvora... sense correr, per mes comodiitat.

¿Que fer en aquestas circumstancias?..

Si publicavam la lámina, vostés s' haguerau rigut de la nostra candidesa, si publicavam las páginas centrals en blanc ó en negre, vostés no s' hi haguerau conformat... ¡Pahorós conflict! Afortunadament l' editor de L' AVI estava a punt de comensar un tiratge de l' auca que donem, per compte d' un particular, el qui, ab una bondat que may li agraírem prou, ens ha autorisat a utilisar las pedras de la mateixa. Et voilà tout.

Trovarán l' auca ignoscenta, ja que es de la serie de D. Pirlimplin y Del hijo malo, ja ho sabem, pero prometém no tornarhi may mes.

Si un altre vegada es desafian en Soriano y en Linares en lloch d' omplir la lámina de vermell, la omplirém de groch qu' es el color de... del ridicol.

SOLOS DE TROMPA

VARIACIONES

Es indiscutible l' influencia dels noms y apellidos en el pervindre de las personas. Un metje, per exemple, que s' digui Mata, per talent que tingui, may farà tanta carrera com un que s' apellidi Viure.

¿Pendria vostés ab absoluta confiança una recepta que al peu hi llegissin Mata? En cambi ab quanta satisfacció s' en empassarian una firmada Viurer?

Ló propi ocorreix en molts més casos. ¿Un militar que s' digui Tripeta es difícil que arribi a general y si hi arriba inspirará escasa confiança a la tropa; en cambi se comprén perfectament que un Napoleón arribés a ferse amo d' Europa y un Martínez Campos d' Espanya.

Ja sé que nostre gloriosissim D. Joan Prim y Prats, no tenia els noms gayre guerrers y arribá a ser un héroe y un notable estadista, pero tingué de guanyarho a pols. Quan arribá a general, el seu cos estava cobert de feridas.

En cambi nostre apacible López Domínguez ha arribat a ser fins president del Concell de Ministres sense fer altre cosa que sapiguer criar canaris.

Y omplia dotzenas de quartillas citán casos en demostració d' aquesta tesis...

Be, pero ¿a qué treu nas tot aixó? dirán vostés.

Paciencia, que no trigarán gayre en sapiguerho.

Son moltíssimas las personas que no s' explican a qué es deguda la especie d' idolatria que certa part

de las masas tenen per en Lerroux, y d' ahont treu don Alejandro l' especie d' hipnotisme ab que sugestiona als seus partidaris, y, asombrintse las generacions pasadas, per més que es bastant difícil que las passadas s' asombrin, las presents y las del pervindre, jo ho he descobert: tot es qüestió dels noms. Si de la nit al demati Alejandro Lerroux y García li poguessin cambiar per un Policarpo Calsasas y Ganzúa, jadeu els poch partidaris que l' hi quedan! Ni oferint empleos de cinquanta duros al mes a cá la Ciutat, trobaria qui volgués ser calsasista ó ganzuista.

Alejandro Lerroux y García; pronunciantho poch a poch, marcant las sílabas y ab els ulls mitj aclucats y compendrán que hi hagi qui, sense sapiguer perquè, l' seguixi com un bé.

Imaginintse aquell simbólich retrato del ex-Emperador en que hi apareix ab las mans a la butxaca, el cap endarrera, el barret sobre el clatell y la actitud de matón de casa bona y que al dessota s' hi llegeix: D. Policarpo Calsasas y Ganzúa. ¿Oy que faria riurer?

Per altra part, are al parlar de la carta que 'n Cleveland l' hi ha dirigit, figúrintse quins comentaris no hi podrian fer...

Diriam per exemple:

El senyor Calsasas, cada día s' en torna més; porque ell troba molt cómodo insultar als que están presos que no l' hi poden demanar compte dels seus insults pero quan aquets, en llibertat, l' hi tornan injuria per injuria y per postres l' abofetejan a sobre, ell se queda tant fresch.

Y vosté té de fer la Revolució? Entornissen al llit qu' aixó es la lluna.

En vista de todo lo cual, pregunto ¿No fora convenient que a D. Alejandro l' hi cambiessim el nom?

No faig qüestió de gabinete, ni d' arcoba, que sigui substituit ab el que jo proposo. Si un altre m' agrada més, jo seré el primer d' adoptarlo.

Ara, lo que si els agraíre, es que quan me mori, per aquesta genial idea, coloquin una petita lápida recordatoria a la fatxada de la Casa del Pueblo.

Si es que quan jo 'm mori hi hagi pueblo qu' es dei-xi casar.

FIDIAS.

Sr. Vallarino

Desde que promulgó la tan discutida y combatida ley que acaba de citar, puede afirmarse que no se ha incoado en Cataluña procedimiento por delitos contra la Patria...

(Del discurs del fiscal del Suprem, senyor Ruiz Vallarino.)

Muy bien senyor Vallarino lo á echo Vd. muy rebien y fins me siento movido a darle dos creus ó tres

¿Que talento el suyo ombre!

¿Como se lo puede aser para tener la mollera siempre a punto de di el qu' és cuan tan gran clarividencia con tan ondos pensamientos.

Yo de ustet tendria miedo de quel cap se 'm reventés a la hora mas impensada, pues si siempre el tiene plé de pensamientos tan grandes como este que ara á fet, va á riscos de una é que tomba y nos daria que aser.

¡Vaya vaval de manera que desde que hi ay la ley que va ser tan combatida no ha bido procedimientos para 'ls delitos de patria?

¡Nos ha decado ustet frets!

Nosotros que som uns niños que no tenemos mes iel

qu' un pelomino de pela, nos creíamos bien bien, que al bolver de cada esquina abia un gregado dels que gritan contra la patria y que entonces iba usted y con la ley en la mano los prendia como aucells y los metia en la carcel para castigarlos bien.

¡Bes si n' íbamos d' errados!

Ara si qu' estém contents que sabemos que no queda un sol quenalla d' aquells que disaban mal d' España

¡Fuerte fuerte! ¡Vatua el!

¡Miren que fueron de murrios todos ustedes! Porque se necesita rotirse la cabeza mucho temps para que en cuatro arañazos salga bien echa una ley de tan bonitos efectos quomo los que está á fet.

Y que se bé qu' és muy buena por que mire, solo al ver que la tal ley ya era echa, an guillado como serps todos los separatistas que aqui y en otros indrets daban gritos subversivos, que disen que en bona fe ponian de pié els cabellos y acian petar las dents

Si señor, nos á agredado tanto su discurso, que n' aremos una tirada com la que li estamos fent, para que en Europa sepan que aqui en España tambien tenemos grans llumaneras como V. debe saber.

Y diga senyor Ruiz, diga, tenemos un dupte que si Vd. no lo esclarecia nos empiparia, bés.

¿Que quiere decir que antes de aserse la nueva ley hi avia separatistas y se daban crits d' aquells que á ustedes les asen miedo sin que sápan por que?

Es que nosotros si vale á desir siempre lo que es, nunca, nunca emos sentido esos crits tan redolents, ni conosemos a nadie que quiera separar res, com no siga... la sopera de la taula de vostés.

ANTONET.

L' home perfecte

Aquell senyor Diógenes que fa un grapat d' anys que va morir, diu que provehit d' un redactor de El Liberal—vulgo fanal—anava buscant un home. A la cuenta aquest home que buscava, no va arribar a trovarlo porque lo qu' ell volia era una mena de Lerroux a la inversa, aixó es sense cap defecte, vici, etc., etc.

Pró lo que en aquells ditxosos temps en que no era viu en Maura, malgrat haberhi altres vius, com el propi senyor Quinquenios, no va esser possible, avuy ho fora. ¡Tot cambia en aquetmon, menos el Banch d' Espanya que ni á tiros vol cambiar els bitllets falsos!

Si, senyors; avuy per avuy, l' home que buscava en Diógenes, es trovaria ab sols gastarse quaranta pessetas malaltissas. Y no dich jo que 's trovaria un home, sino que se 'n trobarian potser dugas dotzenas.

Nasqué 'l noy de cal Ambrós
llarch de camas y curt de cos

Perque visqués, al xicot
l' hi davan Emulsió Scot.

Mentres l' Ambrós fou petit
passà 'l temps mamantse 'l dit.

Pro desseguit demostrà
el seu talent... en jala.

Y en empaytar las ninyeras
cuineras y camareras.

Estudiant era un mussol
tonto y burro com éll sol.

En cambi, d' equitació,
potser n' era professó.

Cassant també s' hi lluhia
per sa bona punteria.

Mes un día que badà
á un cassadó matà.

Pro 's digué á Rubí y Caldas
si alló fou cosa de faldas.

L' home estava molt content
quan podia manar gent.

Corria desesperat
pel camp y per la ciutat.

Y quan feya una desgracia,
al xicot li feya gracia.

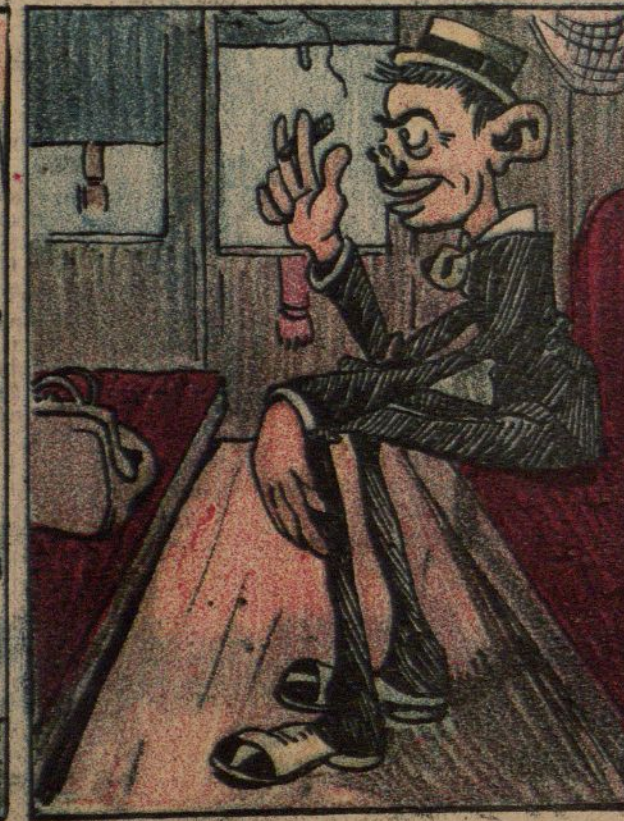
Un día que 's volgué alçar,
sa mare li va privar.

Perque no fés el titella
li varen buscar costella.

Y 'l día del casament
per poch no reb de valent.

Are 's dedica á viatjà
y sempre es aquí ó allà.

Y com no 's cayda de res
figúrintse 'ls masovers!

¿Manera? Sencillíssima: agafen—si 's deixan agafar, perquè corren com mals esperits—las quaranta pessetas doloridas, se 'n van cap al passeig de l' Aduana, tiran amunt com aquell que vol anar al *Parque*, pro sense intenció d' arribarhi perquè està molt mal cuydat; així que son davant de l' estació de M. Z. A. s' aturen, s' introdueixen a n' aquell edefessi—per edificis—s' acostan a una finestra d' aquelles, demanen un bitllet per Madrid, deixan anar ab tota prudencia las quaranta pessetas malaltas del ala—entre *maletas y del ala* han de respirar; aixó no resa pera els que pateixen d' afech ó tinguin negoci, en quins cassos entre l' asma y el govern, no podrán respirar quan voldrán—miran be si l' bitllet que 'ls entregan es fals—ab els bitllets s' hi ha d' anar ab molt cuydado; la premsa aquets días n' ha anat plena—prenen asiento en un vagó dels tres entorxats y esperan pacientment ab aquella paciència espanyola que causa l' admiració dels estrangers, a que sonin tots aquells pitos, campanas, xiulets y altres instruments qu' es la señyal de que al cap de mitja hora surtirá el carril.

Arriban a Madrid, si es que hi arriban perquè ab las líneas carrilaires espanyolas, un á lo mellor pren pasatje per Zaragossa y al ser l' endemà es troba al carrer del Hospital en aquell establiment que sempre necessitan *harina de primera*, boy gemegant com un desesperat.

Que ja hi son? Donchs á las horas prenen un *simón*—aixó de batejar, fins als cotxes hem averiguat que á Madrid ho fan pera que no 'ls diguin moros—y demanen lo millor que sápigam, l' adreça d' un diari *rotativo*. Suposém que ja els n' indican alguna d' adreça, y suposém que ja hi arriban; donchs ja hi son. Demanen per la redacció, s' hi fican y... ja está. Tots aquells que trobaran allí, son homes perfectes que si 'n Diógenes hagues tingut la ditxa de trobar y hagués sigut rich, n' hauria donat un duro per cap.

¿Qu' aixó no es cert? Mirin, mirin que 's pot fer la prova en qualsevulga temps y temperatura.

Es proporcionan uns quants *Imparcials, Liberals, Correspondencias*, etc., etc. y vagin llegint.

«El catalán eminentemente tenaz y laborioso, es quizás también el más egoísta...»

«Somos tercos, somos rudos, todos los aragoneses.»

(Música de Gigantes y Cabezudos)

«Cuidado le dije yo que eres más embustero que un andaluz...»

«Y de entonces avaró como un gallego...»

«Y con aquella jerga incomprensible que se traen los vizcaínos...»

Y vagin afeginthi á n' aquí retallets de rotativo qu' ara jo no tinc temps.

¿Ho veuen, ho veuen?

Els uns son tercos, els altres son brutos, els altres son egoístas, els altres avaros, els altres incomprensibles. Sols éills, els escriptors de la Cort están exempts de defecte. Sols éills, son els perfectes...

En Diógenes va equivocar-se al plegar tant aviat el ram.

R. GUITART.

“La verdad en marcha”

II

Parlant de revolucions deya un revolucionari, en els meus temps, á diari per tot moviam rahons, y ab molta facilitat alsavam las barricadas y ab las tropas á trompadas anavam per la ciutat; y 's veyan entre la gent que sostenian el foch, ocupant el primer lloch, als jefes del moviment.

Pro are un Lerroux ha sortit qu' encalabrina als obrers y quan hi han trets pels carrers éill s' amaga sota el lit.

F.

ANATOMIA POLITICA

Taula de dissecció

A l' obertura de tribunals d' aquest any el fiscal del Suprem senyor Ruiz Vallarino ha dit en son discurs tals y tant curiosas cosas, que bé mereix el seu pariment ser el primer que passi á estrenar la nostra taula de dissecció.

Al parlar de las memorias enviadas pels fiscals de provincias, fa esment d' alguns conceptes continguts en la del fiscal de la provincia de Barcelona qui segons el senyor Vallarino, ab l' ajuda de las pinsas y el bisturi comensarém la feyna.

Diu: «Según ya expuse en mi Memoria de 7 de Diciembre, ó el juzgado no dá importancia á ese género de delincuencia—els anomenats delictes contra la patria—ó muchos—vol dir els jurats—se componen, en su mayoría de individuos que simpatizan con las ideas separatistas del que dió lugar al proceso...»

Alto que ja hi som: De manera que creu que el jurat no dona importancia á n' aquest *género de delincuencia*; y está clar home de Deu que no pot donarli. ¿Que no

veu que si haguésin de donarhi importancia y castigarho degudament, á n' aquestas horas els presiris de Tarragona, Ceuta y otros y otros ja vessarian?

Vosté qu' es fiscal ¿quina pena li sembla que s' hauria d' aplicar á n' els que separaren las colonias d' Espanya, anansenhi pelats com una rata y tornantne grassos com á porchs?

Y els qu' els hi enviaven sapiguent lo que farien en arribanthi, ¿quina pena mereixerian?

¿Y els que no han pagat als mestres d' estudi ó els han pagat ab tants pochos quartos qu' era evident qu' haurien de morir-se de fam, mantenint aixís en l' ignorancia á tot Espanya, ¿quina pena els hi correspondia?

¿Y á n' els que deyan que teniam barcos de guerra constantíoshi qu' era mentida?

¿Y á n' els que feyan anar milers de xicots bons pera conreuar camps y fer anar fábricas—aquestos camps y aquestas fábricas que pagan contribució pera mantenir á tots els polítichs de panxa al sol, es feyan anar, repeteixo, á morir de malalties y de gana perquè 'ls diners del menjar hi havia algú que 's cuydava de ferlos desviar de camí?

¿Y els que amparant als caciquets de poble pera robar l' acta de representant á Corts?

¿Y els que no saben garantir la vida dels seus ministrats?

¿Y els que 's venen l' industria d' una part de la patria espanyola, d' aquesta patria que sembla una capa perquè tot ho tapa, per un visca donat á temps?

¿Y 'ls que roban *més ó menos* estampilladament?

¿Y els que arrendan consums?

¿Y els que crean monopolis en perjudici d' Espanya.

¿Y els que fan anar car el pa, el vi y la carn, gravantlos horrosament pera que 'l pobre no pugui menjarne y faltat d' aliment es mori d' anemia?

¿Y... tota aquesta llista inacabable de vividors, vagos, polítichs y gent lluhenta d' Espanya á costellas dels espanyols, contribuint aixís á la mort ó quan menys al empobrimient d' aquesta patria que segons qui, no hauria de gosar posarse als llavis?

Digui, senyor fiscal del Suprem ¿quina pena es mereixerian tots aquets si els jurats donguessin importancia á ese *género de delincuencia*?

«Afortunadamente, tan lamentable manera de juzgar terminará en breve, puesto que solo podrá conocer el Jurado de las causas incoadas con fecha anterior á la promulgación de la ley de 23 de Marzo, que atribuye el conocimiento de las que á partir de esa fecha se formen, á los tribunales de derecho.»

Lo qual que traduhit al catalá y despullat d' aquesta sintaxis, enrevesada y carrinclona, vol dir: «Afortunadamente per els interesats las causas que per aquets delictes es cursin, las fallarán com á nosaltres ens dongui la gana.» Y es lo que dirán éills: el fur militar según aquesta ley, no es jutje y part? Donchs per qué no hem de serho nosaltres representants de la part civil? Que 'ls regionalistas atacan á un ministre! Delicte contra la patria perquè un ministre es un representant d' ella y qui ataca al representant ataca al representat. Qu' un *Director general* comet una irregularitat, llenya al que ho denunci, perquè es posar en ridicol al funcionari del Estat y com que per ells Nació y Estat tot es hù, ja tenen un altre delicte contra la patria.

Y vé la tercera part del famós discurs qu' es la que glosa ab el seu humorisme de costum el nostre versaire Antonet.

Y prou per avuy, que la classe de dissecció fora massa llarga.

DOCTOR LLANCETA

TROMPADAS

Nostre estimat confrare *La Tribuna* doná compte de la sortida de L' AVI ab las següentas ratllas.

«Ha aparecido un semanario titulado L' AVI que recomendamos á nuestros lectores, si bien les advertimos, para que no les coja de sorpresa, que en el programa del colega entra el *repartir trompadas cada semana*.

«Le deseamos largos años de vida.»

Vaja, apreciat Cullaré, no s' espanti, que á vegadas, sense ser L' AVI, vosté també reparteix trompadas.

El perinellit A. B. C. D. E. F. G. etc. etc, diu que per informes autorisats de Sant Sebastá se sap que al cap de pochos días d' obrirse las Corts, se plantejará la crisis.

Ves quinas novetats. Aixó ja es vell senyors del *abecedari*. Donchs al encarregar el Rey la formació de ministeri al criador de canaris, ja sabíam

que aquell fora un ministeri per durar sols un istiu puig es temps segons el ditxo en que tota cuca viu.

—Nostre batlle, en Sanllehy, no pot may patir de gana.
—¿Per qué? preguntá en Martí.
—Per que 's menja las paraulas.

¡Aixó marca! Gran saragata l' altre dia á l' Ajuntament de Valencia perquè el regidor radical señor Guillot, demaná la paraula en valenciá y pretengué ferne us en la mateixa parla

Interrupcións y cops de campaneta del alcalde de R. O. y grans viscas á Valencia, en el públich.

Els concejals blasquistas, burros y enemichs de Valencia com ho son aquí de Catalunya els lerrouxians, feren *ali* ab l' alcalde de R. O., pero á la fi s' imposá el Sr. Guillot y enrahoná en valenciá y lo mateix se farà en lo successiu per part dels seus companys.

Amunt els cors, valencians!; sapiguenvos imposá, y imitant als catalans procureu en tots instantos enrahonar en valenciá.

Els dos monárquichs y quart que hi han á Sabadell y Tarrassa, varen convidar á Don Antoni Maura á visitar aquellas poblacions al tornar de Valldemosa.

En *frases* els hi va dir que no podia perquè pensava estarse molt pocas horas á Barcelona.

Es lo qu' éll deuria pensar: á Barcelona poch y de pressa; no sigui cas que hagi de portar un altra ermilla á la Mercé.

D' un telegrama de *La Tribuna*:

«Navarrozreverter espera entree desahogado en el nuevo año pues si las cosas siguen como van, la recandación habrá superado los cálculos hechos al principio de su gestión.»

¿Espera entrar desahogado? No s' esperi, no s' esperi, y no sigui tant modest, qu' á *desahogados* molt poch podrán guanyarlo á vosté.

Del mateix diari:

«De Cadiz dicen que se ha pedido un buque que vaya inmediatamente á Mogador, á fin de proteger á los súbditos españoles.»

Sempre hi ha qui 's fá il·lusions! A n' aquí tenen aquets espanyols de Mogador tant creguts de que Espanya te buques.

Y suposant que 'n tingués que ja es molt suposar faltaria sapiguer si podrian passá el mar.

En Lerroux diu que no sap ahont es la nostra redacció:

Carrer de S. Ramón, número sis, botiga.

¿Que se 't oferia alguna cosa? ¡No! Donchs á nosaltres si; y es dirte que cada dia et tornas mes cobart.

Que no ho sabs que en Manau es á la presó? Si.

¿Donchs perquè l' insultas? Perque no insultas á n' en Cleveland ó á nosaltres.

Pero donant la cara ¡eh!

Y ab ta parla de bardall no diguis mico á ningú, perque com á mico tú ets un mico sens parell.

En Lerroux diu qu' en Soriano es un gran estafador. Ho diu á setcents quilómetros de distancia d' en Soriano.

Desde que tocan els *Segadors* pels carrers de la ciutat, prenen tita tants senyors ¡que la tita s' ha apujat!

El perinellit baró dels Josepets had ecidit llensarse á la montanya á fer foch. Are! dirán els seus bens.

No s' alarmin; á la montanya que 's llehsa es la del Coll y el foch es per coure las costellas que 's vol menjar celebrant la revolució septembrina.

Es una fiera aquest home per *jalar*.

Quan el veuen entrá al Suis tothom queda esparverat. Ab lo qu' éll es posa al plat podrian menjarhi fies.

El president de la república cubana Estrada Palma ha dit:

«A menos de que sepa el Congreso cumplir con todos sus deberes, yo creo que lo mejor que podría hacer para demostrar mi amor á la patria, es hacer entrega de la isla de Cuba á la nación generosa que supo salvarla del yugo español y le dió la libertad.»

¡Pobre señor Palma! ¿Quina llástima ens fa!

¡Y qu' en va d' errat de comptes!

Lo millor que podria fer, fora tornarla al *regazo de la madre España*.

No cregui el senyor Palma que l' Espanya d' are siga la d' avants.

Hem prosperat una barbaritat d' alashoras ensá: sapigan que ja tenim una ley que no té cap mes nació del mon.

La de jurisdiccions. ¡Positivament hem prosperat!

Are diu que á n' els *Sucesos* necessitan director, y pera provehir la plassa fan unas oposicions exigint als que hi concorrin que hagin fet cinch ó sis morts.

BUZO

Hem de deixarho pera la vinenta setmana.

Litografía de Ramón Estany, Sant Ramón, 6